

Dokument obowiązkowy IAF

WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEJŚCIA NA ISO 22003-1:2022

Wydanie 1

(IAF MD 27:2023)

International Accreditation Forum, Inc. (IAF) ułatwia handel oraz wspiera przemysł i organy regulacyjne poprzez międzynarodowe porozumienie dotyczące wzajemnego uznawania między jednostkami akredytującymi (ABs) mające na celu globalne uznawanie wyników wydawanych przez jednostki oceniające zgodność (CABs) akredytowane przez członków IAF.

Akredytacja zmniejsza ryzyko przedsiębiorstw i ich klientów poprzez zapewnienie, że akredytowane CABs są kompetentne do wykonywania pracy, jakiej podejmują się w zakresie posiadanej akredytacji. Wymaga się, aby ABs będące członkami IAF i akredytowane przez nie CABs prowadziły działalność zgodnie z właściwymi normami międzynarodowymi i dokumentami obowiązkowymi IAF w celu spójnego stosowania tych norm.

ABs będące sygnatariuszami Porozumienia o Wielostronnym Uznawaniu IAF (IAF MLA) są regularnie poddawane ocenie równorzędnej, prowadzonej przez wyznaczone zespoły, w celu zapewnienia zaufania do funkcjonowania ich programów akredytacji. Struktura IAF MLA jest szczegółowo przedstawiona w dokumencie IAF PL 3 – Policies and Procedures on the IAF MLA Structure and for Expansion of the Scope of the IAF MLA. Zakres IAF MLA jest szczegółowo przedstawiony w dokumencie IAF MLA Status.

Struktura IAF MLA ma pięć poziomów: Poziom 1 określa kryteria obowiązkowe ISO/IEC 17011, które mają zastosowanie do wszystkich ABs. Połączenie działania (działań) Poziomu 2 oraz odpowiedniego(-ich) dokumentu(-ów) normatywnego(-ych) Poziomu 3 jest określane jako główny zakres MLA, a połączenie dokumentów normatywnych Poziomu 4 (jeżeli ma to zastosowanie) i Poziomu 5 jest określane jako podzakres MLA.

- Główny zakres MLA obejmuje działania, np. certyfikację wyrobów, oraz związane obowiązkowe normy, np. ISO/IEC 17065. Atestacje wykonane przez CABs na poziomie głównego zakresu są uznawane jako równie wiarygodne.
- Podzakres MLA obejmuje wymagania dotyczące oceny zgodności, np. ISO 9001, oraz specyficzne wymagania programu, jeżeli ma to zastosowanie, np. ISO 22003-1. Atestacje wykonane przez CABs na poziomie podzakresu są uznawane jako równoważne.

IAF MLA daje zaufanie niezbędne dla akceptacji wyników oceny zgodności przez rynek. Atestacja wydana w zakresie IAF MLA przez jednostkę, która jest akredytowana przez AB będącą sygnatariuszem IAF MLA, może być uznawana na świecie, co ułatwia handel międzynarodowy.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
2. PODSUMOWANIE ZMIAN	5
3. KLUCZOWY HARMONOGRAM.....	6
4. DZIAŁANIA W RAMACH PROCESU PRZEJŚCIA	7
4.1 Działania AB.....	7
4.2 Działania CAB	8
4.3. Inne.....	9

Wydanie 1

Opracowane przez: Komitet Techniczny IAF

Zatwierdzone przez: Członków IAF

Data wydania: 30 sierpnia 2023 r.

Osoba do kontaktu: Elva Nilsen

IAF Corporate Secretary

Dane kontaktowe: Tel.: +1 (613) 454 8159

Email: secretary@iaf.nu

Data: 27 lipca 2023 r.

Data wejścia w życie: 30 sierpnia 2023 r.

Wprowadzenie do dokumentów obowiązkowych IAF

Słów „zaleca się”¹ użyto w niniejszym dokumencie do wskazania uznanych sposobów spełnienia wymagań normy. Jednostka akredytująca (AB) może spełnić te wymagania w równoważny sposób. Słów „powinien; należy”² użyto w niniejszym dokumencie do wskazania tych postanowień, które, odzwierciedlając wymagania stosownej normy, są obowiązkowe.

Wprowadzenie do tłumaczenia

Oryginał publikacji: *Transition Requirements for ISO 22003-1:2022, Issue 1, IAF MD 27:2023, 30 August 2023*

Tłumaczenie: Polskie Centrum Akredytacji, 23.10.2023 r., www.pca.gov.pl

Tekst tłumaczenia nie może być kopiowany w celu sprzedaży. Wersją oficjalną (rozstrzygającą) jest wersja w języku angielskim.

¹ Przypis PCA: w oryginalnej, angielskiej wersji dokumentu występuje słowo „should”

² Przypis PCA: w oryginalnej, angielskiej wersji dokumentu występuje słowo „shall”

Wymagania dotyczące przejścia na ISO 22003-1:2022**1. WPROWADZENIE**

Wszystkie dokumenty przedstawiające informacje dotyczące przejścia na dokumenty normatywne będą dokumentami obowiązkowymi do stosowania przez jednostki akredytujące (ABs) będące sygnatariuszami IAF MLA i akredytowane przez nie jednostki oceniające zgodność (CABs), o zakresie określonym w niniejszym dokumencie. Niniejszy dokument został opracowany przez wyznaczony Zespół Zadaniowy Komitetu Technicznego IAF i zgodnie z IAF PR 7 – Requirements for Producing IAF Mandatory Documents on Transitions. Dokument jest dokumentem obowiązkowym dla wszystkich ABs będących sygnatariuszami IAF MLA i akredytowanych przez nie CABs.

Niniejszy dokument przedstawia wymagania dotyczące przejścia na:

Dokument normatywny:	ISO 22003-1:2022
Zastępujący:	ISO/TS 22003:2013
Aktualny status (w momencie publikacji dokumentu obowiązkowego (MD)):	Opublikowany
Okres przejściowy:	3 lata (36 miesięcy) od daty publikacji.

Niniejszy dokument obowiązkowy (MD) został opracowany zgodnie z wymaganiami IAF PR 7 i dlatego, na mocy rozdziału 1.2.2 PR 7, nie ma on zastosowania w przypadku, gdy program określa konkretny proces przejścia.

2. PODSUMOWANIE ZMIAN

Główne zmiany w ISO 22003-1:2022 w porównaniu z ISO TS 22003:2013 obejmują między innymi:

- i) Nową definicję analizy HACCP
- ii) Zmiany/uzupełnienia w rozdziale 7:
 - a. Zdefiniowanie funkcji certyfikacyjnych w ramach CAB
 - b. Ustanowienie wymagań technicznych w oparciu o Załącznik A i wymagań dotyczących kompetencji w oparciu o Załącznik C
 - c. Wymaganie, aby CABs oceniały wiedzę w zakresie bezpieczeństwa żywności
 - d. Ustanowienie wymagań dotyczących wiedzy dla ewaluatorów oceniających kompetencje personelu
- iii) Zmiany/uzupełnienia w rozdziale 8:
 - a. Wymaganie stosowania Tablicy A.1 przy określaniu zakresu w dokumentach certyfikacyjnych
 - b. Rozszerzenie wytycznych dotyczących stosowania znaków
- iv) Zmiany/uzupełnienia w rozdziale 9:

-
- a. Wymagania dotyczące czasu trwania auditu
 - b. Wymagania dotyczące definiowania zakresu certyfikacji
 - c. Wybór oddziałów
 - d. Wymagania dotyczące auditów certyfikacji początkowej
 - e. Oczekiwania dotyczące auditu certyfikacji początkowej
 - f. Audyty niezapowiedziane
- v) Zmiany/uzupełnienia w Załączniku A:
- a. Określenie zakresu działalności jednostki certyfikującej (CB) do poziomu podkategorii
 - b. Zdefiniowanie kompetencji audytora i zespołu auditującego
 - c. Zmiany w podkategoriach i klastrach
 - Dodanie BIII – *Postępowania pozbiornicze*
 - Dodanie C0 – *Przetwórstwo podstawowe zwierząt*
 - Wyodrębnienie klastrów dla kategorii H, I oraz J
 - Usunięcie podkategorii D i G
- vi) Zmiany/uzupełnienia w Załączniku B:
- a. Włączenie odniesień do systemów zarządzania organizacji wielooddziałowych i zintegrowanych systemów zarządzania
 - b. Rozszerzenie Tablicy do poziomu podkategorii
 - c. Skorygowanie kwestii minimalnej liczby dni auditu na miejscu i liczby personelu w przeliczeniu na pełne etaty (FTE)
 - d. Zmiany w obliczaniu czasu auditu
- vii) Zmiany/uzupełnienia w Załączniku C:
- a. Włączenie kompetencji z Załącznika A normy ISO/IEC 17021-1
 - b. Zmiany w kompetencjach

3. KLUCZOWY HARMONOGRAM

Norma ISO 22003-1:2022 została opublikowana w czerwcu 2022 r. Zgodnie z decyzją IAF, poniższe terminy liczone są od 30 czerwca 2022 r.

Działanie	Termin realizacji
AB	
Gotowość AB do prowadzenia ocen według normy ISO 22003-1:2022 nie później niż	18 miesięcy od miesiąca publikacji dokumentu – 31 grudnia 2023 r.

Stosowanie przez AB normy ISO 22003-1:2022 we wszystkich ocenach akredytacji początkowej nie później niż	24 miesiące od miesiąca publikacji dokumentu – 30 czerwca 2024 r.
Zakończenie przez AB przejścia dla wszystkich CABs nie później niż	30 miesięcy od miesiąca publikacji dokumentu – 31 grudnia 2024 r.
CAB	
CAB może stosować normę ISO 22003-1:2022 w przypadku wszystkich klientów wnioskujących o certyfikację początkową po uzyskaniu akredytacji w zakresie ISO 22003-1:2022	Termin ustalany dla każdej CB w oparciu o datę przejścia, ale nie później niż 24 miesiące od miesiąca publikacji dokumentu – późniejsza z następujących dat: 30 czerwca 2024 r. lub dzień przejścia na nową akredytację.
Stosowanie przez CAB normy ISO 22003-1:2022 w przypadku wszystkich klientów nie później niż	30 miesięcy od miesiąca publikacji dokumentu – 31 grudnia 2024 r.
**Wdrożenie przez CABs wszystkich zmian mających wpływ na ich obecnych klientów, takich jak wybór oddziałów i obliczanie czasu auditu, nie później niż	36 miesięcy od miesiąca publikacji dokumentu – 30 czerwca 2025 r.

** **W przypadku obecnych certyfikowanych klientów:** Ponieważ w wydaniu z 2022 r. uległy zmianie wymagania dotyczące wyboru oddziałów i ustalania czasu auditu, dopuszczalne jest, aby umowa między CAB a klientem została zmieniona w celu jej dostosowania do nowych wymagań. Zmiana umów musi zostać dokonana tak, aby zapewnić CABs wystarczającą ilość czasu na wdrożenie wszystkich niezbędnych zmian nie później niż do 31 grudnia 2024 r. Wdrożenie musi zapewnić, by do dnia 30 czerwca 2025 r. wszyscy klienci zostali poddani auditowi zgodnie ze zmienionymi wymaganiami, na przykład by przeprowadzony został audit wszystkich oddziałów, które już nie kwalifikują się do wyboru oddziałów.

4. DZIAŁANIA W RAMACH PROCESU PRZEJŚCIA

4.1 Działania AB

Działanie	T/N	Uwagi
Przygotowania AB	T	<ul style="list-style-type: none"> - Planowanie i przygotowanie w celu osiągnięcia, jak najwcześniej, a najpóźniej w wyznaczonym terminie, gotowości do prowadzenia ocen według nowej wersji normy. - Identyfikacja zmian w nowej wersji w porównaniu z poprzednią wersją. - Zapewnienie terminowego informowania CABs o wymaganych przygotowaniach do przejścia, w tym o wszelkich terminach pośrednich w okresie przejściowym.

		- Zapewnienie, aby odpowiedni personel, którego dotyczą zmiany był kompetentny w zakresie znowelizowanej wersji i procesu przejścia. UWAGA: Zachęca się ABs, aby jak najwcześniej zaplanowały i rozpoczęły wymagane działania.
Przegląd dokumentacji CAB	N	
Przegląd dokumentacji technicznej CAB	T	Przegląd przygotowanej przez CAB analizy wymaganych zmian, planu przejścia/wdrożenia, odpowiedniej dokumentacji dotyczącej zmian, w tym dowodów ich wdrożenia, oraz innych stosownych informacji uznanych przez AB za niezbędne.
Ocena techniczna (na miejscu lub zdalna) w siedzibie głównej CAB (Przegląd)	JEŚLI DOTYCZY	Jeżeli AB jest w stanie przeprowadzić przegląd wymaganych zmian i ich wdrożenia przez CAB w ramach przeglądu dokumentacji technicznej CAB, ocena w siedzibie głównej CAB nie jest wymagana. <i>Jeżeli AB nie jest w stanie tego zrobić, wymagana jest ocena w siedzibie.</i>
Obserwacja oceny (ocen) przeprowadzanej (-ych) przez CAB	N	
Inne	N	
Decyzja AB w sprawie przejścia	T	Podjęcie przez AB decyzji dotyczącej przejścia na znowelizowany dokument gdy wszystkie zidentyfikowane nierozstrzygnięte kwestie zostaną właściwie rozwiązane i wykazane zostaną kompetencje.

4.2 Działania CAB

Działanie	T/N	Uwagi
Przygotowania CAB	T	<ul style="list-style-type: none"> - Planowanie i przygotowanie w celu złożenia do AB wniosku o przejście oraz osiągnięcia gotowości do stosowania nowych wymagań zgodnie z wyznaczonymi terminami. - Analiza wymaganych zmian. - Opracowanie planu przejścia uwzględniającego: <ul style="list-style-type: none"> i) Identyfikację zmian w nowej wersji w porównaniu z poprzednią wersją. Typowe procesy brane pod uwagę pod kątem zmian mogą obejmować sprzedaż/sporządzanie ofert, proces przeprowadzania auditu, zarządzanie kompetencjami i komunikację z obecnymi certyfikowanymi klientami. ii) Analizę wpływu zmian na istotne działania/procesy i identyfikację działań wymaganych w celu zapewnienia zgodności (np. system zarządzania/dokumenty systemowe, narzędzia IT).

		<p>iii) Wdrożenie wymaganych działań.</p> <ul style="list-style-type: none">- Zapewnienie, aby odpowiedni personel, którego dotyczą zmiany był kompetentny w zakresie znowelizowanej wersji i procesu przejścia. Personel może obejmować między innymi audytora, osoby dokonujące przeglądu raportu z auditu, osobę podejmującą decyzję w sprawie certyfikacji, osobę przeprowadzającą przegląd umowy, osobę odpowiedzialną za planowanie. <p>UWAGA: Zachęca się CABs, aby jak najwcześniej zaplanowały i rozpoczęły wymagane działania.</p>
--	--	--

4.3. Inne

Certyfikowanych klientów będą dotyczyły zmiany, które mogą wpłynąć na wymaganą umowę z CAB (patrz uwaga w rozdziale 3 oznaczona **). Zmiany obejmują:

- i) Wymagania dotyczące ustalania czasu auditu
- ii) Wymagania dotyczące wyboru oddziałów
- iii) Zakres certyfikacji

Koniec dokumentu obowiązkowego IAF przedstawiającego wymagania dotyczące przejścia na ISO 22003-1:2022.

Dalsze informacje:

Dalsze informacje dotyczące niniejszego lub innych dokumentów IAF można uzyskać kontaktując się z członkiem IAF lub Sekretariatem IAF.

Dane kontaktowe członków IAF znajdują się na stronach IAF: <http://www.iaf.nu>.

Sekretariat:

Elva Nilsen
IAF Corporate Secretary
Tel.: +1 (613) 454-8159
Email: secretary@iaf.nu